2024/1246

8.5.2024

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS (EL) 2024/1246,

24. aprill 2024,

milles käsitletakse Euroopa Liidu poolt täiendavate aktsiate märkimist Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) kapitalis ning millega muudetakse EBRD asutamislepingut seoses EBRD operatsioonide geograafilise ulatuse laiendamisega Sahara-tagusesse Aafrikasse ja Iraaki ning tavapäraste operatsioonide kohustusliku kapitalipiirangu kaotamisega

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 212,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ([1]),

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga asutamislepingu ([2]) (edaspidi „EBRD asutamisleping“) artikli 4 lõikele 3 ning selleks, et kindlustada piisav kapital, et tagada keskpikas perspektiivis EBRD mõistlikul tasemel tegevus sihtriikides vastavalt ettenähtud piirangutele, otsustasid Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) nõukogu liikmed 15. detsembri 2023. aasta resolutsiooniga nr 265 (edaspidi „resolutsioon nr 265“) suurendada EBRD lubatud aktsiakapitali 4 000 000 000 euro võrra.

(2) Enne kapitali suurendamist on liidul 90 044 aktsiat, millest igaühe nimiväärtus on 10 000 eurot.

(3) Resolutsiooni nr 265 kohaselt suurendatakse EBRD lubatud aktsiakapitali 400 000 sissemakstava aktsia võrra ning EBRD liikmed võivad märkida 30. juunini 2025 või hilisemal kuupäeval või enne sellist kuupäeva (hiljemalt 31. detsembril 2025), mille EBRD direktorite nõukogu võib 30. juunil 2025 või enne seda kindlaks määrata, sellise arvu täisaktsiaid, mis on proportsionaalne nende olemasoleva osalusega. Kapitali suurendamine toimub viie võrdse osamaksena, millest esimese teeb iga liige i) 30. aprilliks 2025 või ii) 60 päeva pärast märkimiskirja jõustumist, olenevalt sellest, kumb on hilisem. Ülejäänud neli osamakset tehakse vastavalt 30. aprilliks 2026, 30. aprilliks 2027, 30. aprilliks 2028 ja 30. aprilliks 2029. Seega saab liit märkida kokku 121 020 000 euro eest 12 102 uut aktsiat, millest igaühe nimiväärtus on 10 000 eurot, ja ELi sissemakstavate aktsiate arv suureneb 102 146 aktsiani.

(4) Kapitali suurendamine on vajalik selleks, et võimaldada EBRD jätkuvat tegevust ja investeeringuid Ukrainas Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja ajal ja eelkõige tulevasel sõjajärgsel perioodil, et toetada Ukraina ülesehitamist. Nimetatud tegevuse ja investeeringute toetamisega tagab kapitali suurendamine ühtlasi selle, et selline toetus ei piira EBRD suutlikkust rahuldada teiste sihtriikide vajadusi. Lisaks on kapitali suurendamine kooskõlas EBRD asutamislepingu artikli 13 punktis v sätestatud nõudega, et EBRD püüab säilitada kõigi oma investeeringute mõistliku hajutatuse. Selle tulemusena toetab sissemakstud kapitali suurendamine rahaliselt tugevat EBRDd, kes suudab täita oma volitusi ja aktsionäride eesmärke kõigis oma sihtriikides.

(5) On asjakohane, et liit märgiks kõnealused täiendavad aktsiad, et saavutada liidu eesmärgid välismajandussuhetes ja säilitada oma hääleõiguse osatähtsus EBRDs.

(6) Oma 18. mai 2023. aasta resolutsioonis nr 259 (edaspidi „resolutsioon nr 259“) hääletas EBRD nõukogu EBRD asutamislepingu muudatuste poolt, mis on vajalikud selleks, et võimaldada EBRD tegevuse geograafilise ulatuse laiendamist piiratult ja järk-järgult Sahara-tagusesse Aafrikasse ja Iraaki, säilitades samal ajal täieliku pühendumuse Ukrainale ja olemasolevatele sihtriikidele. Kõnealuses resolutsioonis kinnitati, et EBRD volitusi tuleks laiendada, nõudmata aktsionäridelt täiendavaid kapitali sissemakseid.

([1]) Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2024. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 12. aprilli 2024. aasta otsus.

([2]) EÜT L 372, 31.12.1990, lk 4.

(7) EBRD tegevuse geograafilist ulatust tuleks piiratult ja järk-järgult laiendada Sahara-tagusesse Aafrikasse ja Iraaki ning see peaks olema täielikult kooskõlas EBRD eesmärgiga toetada riike, mis on kohustunud järgima ja rakendama mitmeparteilise demokraatia, õigusriigi, inimõiguste austamise, pluralismi ja turumajanduse põhimõtteid. Asjaomastes piirkondades tegevuse alustamiseks on EBRD töötanud välja mitmeetapilise lähenemisviisi, milles võetakse arvesse piirkondlikke ja riiklikke eripärasid. Esimesed investeeringud Sahara-taguses Aafrikas peaksid toimuma alates 2025. aastast Beninis, Côte d'Ivoire'is, Ghanas, Keenias, Nigeerias ja Senegalis, tingimusel et nad on EBRD abisaajad riigid. Võttes arvesse EBRD keskendumist erasektori arengule ja tema üleminekuvolitusi, on väärtus, mida EBRD võib Sahara-taguses Aafrikas ja Iraagis pakkuda, märkimisväärne ja liidu jaoks geostrateegilise tähtsusega.

(8) Liidu esindajad EBRD juhtorganites peaksid julgustama EBRDd jätkama tihedat koostööd liiduga ja kodanikuühiskonnaga ning arendama edasi tihedat koostööd teiste Euroopa ja rahvusvaheliste avaliku sektori finantsasutustega, et kasutada täiel määral ära nende suhtelisi eeliseid, kui EBRD laiendab oma tegevust Sahara-tagusesse Aafrikasse ja Iraaki.

(9) Kooskõlas kehtiva tavaga peaks EBRD enne uue sihtriigi heakskiitmist andma üksikasjaliku tehnilise hinnangu asjaomase riigi majanduslikele ja poliitilistele tingimustele, sealhulgas hinnangu selle kohta, kas riik on kohustunud järgima mitmeparteilise demokraatia, pluralismi ja turumajanduse põhimõtteid, nagu on sätestatud EBRD asutamislepingu artiklis 1, hinnangu üleminekulünkadele ning ülevaate teiste rahvusvaheliste finantsasutuste tegevusest ja prioriteetidest kõnealuses riigis, millega seoses EBRD saaks kõige paremini kasutada oma ainulaadseid teadmisi ja oskusi. Selline hindamine peaks toimuma, kui uus riik taotleb EBRD liikmesust ja sihtriigi staatust ning kui EBRD nõukogu on taotluse heaks kiitnud.

(10) Praegu on EBRD asutamislepingu artikli 12 lõikes 1 sätestatud, et EBRD tavapäraste operatsioonide käigus antud tagastamata laenude, omakapitali investeeringute ja garantiide kogusumma on piiratud tema tavapäraste kapitalivahendite hulka kuuluvate vähendamata märgitud aktsiakapitali, reservide ja ülejääkide kogusummaga. Oma 18. mai 2023. aasta resolutsioonis nr 260 (edaspidi „resolutsioon nr 260") tunnistas EBRD nõukogu EBRD olulist rolli pakiliste üleilmsete probleemide lahendamisel ja tunnustas 2022. aasta G20 mitmepoolsete arengupankade kapitali adekvaatsuse raamistike sõltumatu läbivaatamise soovitusi. EBRD nõukogu otsustas, et EBRD kapitalisuutlikkuse optimaalseks kasutamiseks ja abisaajates riikides maksimaalse mõju saavutamiseks on vaja muuta EBRD asutamislepingu artikli 12 lõiget 1, et kaotada kohustuslik kapitalipiirang.

(11) EBRD asutamislepingu artikli 56 kohaselt küsis EBRD nõukogu kõigilt EBRD liikmetelt, kas nad nõustuvad kavandatud muudatustega.

(12) Kapitali suurendamine ja EBRD asutamislepingu muudatused tuleks seetõttu liidu nimel heaks kiita,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Vastavalt EBRD nõukogu resolutsioonile nr 265 märgib liit 12 102 täiendavat EBRD aktsiat väärtusega 10 000 eurot hiljemalt 30. juunil 2025 või hilisemal kuupäeval (hiljemalt 31. detsembril 2025), mille direktorite nõukogu määrab kindlaks 30. juunil 2025 või enne seda.

Märkimise eest tasutakse viie võrdse osamaksena, millest esimene tehakse

a) 30. aprilliks 2025 või

b) 60 päeva pärast liidu märkimiskirja jõustumist, olenevalt sellest, kumb on hilisem.

Ülejäänud neli osamakset tehakse vastavalt 30. aprilliks 2026, 30. aprilliks 2027, 30. aprilliks 2028 ja 30. aprilliks 2029.

Artikkel 2

Liitu esindav EBRD nõukogu liige deponeerib liidu nimel vastava märkimiskirja.

Artikkel 3

EBRD asutamislepingu artikli 1 muudatused, mis võimaldavad laiendada selle tegevuse geograafilist ulatust piiratult ja järk-järgult Sahara-tagusesse Aafrikasse ja Iraaki, nagu on sätestatud resolutsioonis nr 259, ning EBRD asutamislepingu artikli 12 lõike 1 muudatused, millega kaotatakse resolutsioonis nr 260 sätestatud kohustuslik kapitalipiirang, kiidetakse liidu nimel heaks.

Resolutsioonide nr 259 ja nr 260 tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 4

Liitu esindav EBRD nõukogu liige edastab EBRD-le liidu nimel deklaratsiooni artiklis 3 osutatud muudatuste heakskiitmise kohta.

Artikkel 5

Euroopa Parlamendile esitatava aastaaruande ühe osana esitab liitu esindav EBRD nõukogu liige ka ülevaate EBRD tegevusest ja operatsioonidest Sahara-taguses Aafrikas ja Iraagis.

Artikkel 6

Käesolev otsus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Strasbourg, 24. aprill 2024

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
eesistuja	*eesistuja*
R. METSOLA	M. MICHEL

TÕLGE

RESOLUTSIOON nr 259

EUROOPA REKONSTRUKTSIOONI- JA ARENGUPANGA ASUTAMISLEPINGU ARTIKLI 1 MUUDATUS PANGA TEGEVUSE GEOGRAAFILISE ULATUSE PIIRATUD JA JÄRKJÄRGULISEKS LAIENDAMISEKS SAHARA-TAGUSESSE AAFRIKASSE JA IRAAKI

PANGA NÕUKOGU,

tuletades meelde resolutsiooni nr 248, milles Panga nõukogu kiitis põhimõtteliselt heaks Panga tegevuse geograafilise ulatuse piiratud ja järkjärgulise laiendamise Sahara-tagusesse Aafrikasse ja Iraaki;

rõhutades Sahara-taguse Aafrika ja Iraagi tähtsust rahvusvahelise üldsuse geopoliitiliste ja arenguprioriteetide saavutamisel, üha tihedamaid sidemeid paljude Sahara-taguse Aafrika riikide ja Iraagi ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga praeguste sihtriikide vahel ning Panga volituste, ärimudeli, erasektorile suunatud fookuse ja pädevuste asjakohasust ja kohaldatavust Sahara-taguses Aafrikas ja Iraagis;

rõhutades, et Panga kõige pakilisem prioriteet on jätkuvalt toetada Ukrainat ja teisi Ukraina-vastasest sõjast mõjutatud riike;

tunnistades, et Ukraina-vastane sõda on kinnitanud arusaama sellest, kui oluline on jätkuvalt pingutada aktsionäride eesmärkide saavutamise nimel Sahara-taguses Aafrikas ja Iraagis;

arvestades, et piiratud ja järkjärguline laienemine uutesse sihtriikidesse ei tohi kahjustada Panga suutlikkust toetada olemasolevaid sihtriike, seada ohtu Panga AAA-reitingut, tuua kaasa täiendavat kapitalitoetuse taotlemist ega kallutada Panka kõrvale kohustusest toetada üleminekuprotsessi ning järgida täiendavuse ja usaldusväärse panganduse tegevuspõhimõtteid;

rõhutades Sahara-taguses Aafrikas ja Iraagis juba tegutsevate arengupartnerite vastastikuse täiendavuse ja koostöö tähtsust; ning

võttes arvesse direktorite nõukogu aruannet Panga nõukogule „Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga asutamislepingu artikli 1 muudatus Panga tegevuse geograafilise ulatuse piiratud ja järkjärguliseks laiendamiseks Sahara-tagusesse Aafrikasse ja Iraaki“ ning nõustudes selle järeldustega, muu hulgas et:

i) kapitali- ja finantsmõju analüüs kinnitab veel kord, et piiratud ja järkjärguline laienemine Sahara-tagusesse Aafrikasse ja Iraaki ei kahjusta Panga suutlikkust toetada olemasolevaid sihtriike, ei sea ohtu Panga AAA-reitingut ega too kaasa täiendavat kapitalitoetuse taotlemist;

ii) Panga tegevuse geograafilise ulatuse piiratud ja järkjärguliseks laiendamiseks Sahara-tagusesse Aafrikasse ja Iraaki tuleks luua võimalus Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga asutamislepingu (edaspidi „leping“) artikli 1 muutmisega; ning

iii) laienemine peab toimuma viisil, mis ei hajuta Panga fookust Ukraina ja teiste Ukrainas toimuvast sõjast mõjutatud sihtriikide toetamisel.

OTSUSTAB, ET:

1. Lepingu artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

„Majanduse arengule ja ülesehitusele kaasaaitamisel on Panga eesmärk soodustada üleminekut avatud turule orienteeritud majandusele ning edendada era- ja ettevõtlusalgatust Kesk- ja Ida-Euroopa riikides, kes on võtnud kohustuse järgida mitmeparteilise demokraatia, pluralismi ja turumajanduse põhimõtteid. Samadel tingimustel võib Panga eesmärke täita ka i) Mongoolias; ii) Vahemere lõuna- ja idapiirkonna liikmesriikides ning iii) piiratud arvus Sahara-taguse Aafrika liikmesriikides, kusjuures kõigil punktides ii ja iii nimetatud juhtudel on selleks vaja Panga nõukogu liikmete vähemalt kahekolmandikulist häälteenamust, mis esindab vähemalt kolme neljandikku liikmete kogu-hääleõigusest. Seega hõlmab iga käesolevas lepingus ja selle lisades leiduv viide „Kesk- ja Ida-Euroopa riikidele“, „riikidele Kesk- ja Ida-Euroopast“, „abisaajale riigile (või abisaajatele riikidele)“ või „abisaajale liikmesriigile (või abisaajatele liikmesriikidele)“ ka Mongooliat ja iga sellist Vahemere lõuna- ja idapiirkonna ja Sahara-taguse Aafrika riiki.“

a) Lepingu artiklis 1 sätestatud mõiste „Sahara-tagune Aafrika“ tähendab Sahara-taguse Aafrika piirkonda, nagu on määratlenud Maailmapank.

b) Nende Sahara-taguste Aafrika liikmesriikide arvu, kus Pank võib lepingu artiklis 1 sätestatud eesmärke täita, piiratakse selleks, et see võimaldaks Panga tegevuse geograafilise ulatuse piiratud ja järkjärgulist laiendamist kooskõlas meetmete ja mehhanismidega, mis on sätestatud direktorite nõukogu aruandes „Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga asutamislepingu artikli 1 muudatus Panga tegevuse geograafilise ulatuse piiratud ja järkjärguliseks laiendamiseks Sahara-tagusesse Aafrikasse ja Iraaki“. Sellega seoses on edasise laienemise heakskiitmiseks vaja Panga nõukogu liikmete vähemalt kolmeneljandikulist häälteenamust, mis esindab vähemalt nelja viiendikku liikmete kogu-hääleõigusest.

c) Iraak hõlmatakse lepingu kohaldamisel Vahemere lõuna- ja idapiirkonnaga ning sellest tulenevalt tähendab lepingu artiklis 1 sätestatud mõiste „Vahemere lõuna- ja idapiirkond“ piirkonda, mis koosneb Vahemerega piirnevatest riikidest ning Jordaaniast ja Iraagist, mis on tihedalt sellesse piirkonda integreeritud.

2. Panga liikmetelt küsitakse, kas nad nõustuvad kõnealuse muudatusega: selleks a) täidab ja hoiustab liige Pangas dokumendi, milles kinnitab, et on kooskõlas oma õigusega kõnealuse muudatuse heaks kiitnud, ning b) esitab Pangale sobivas vormis ja sisuga tõendid selle kohta, et muudatus on vastu võetud ning heakskiitmiskiri on esitatud ja hoiustatud kooskõlas kõnealuse liikme õigusega.

3. Nimetatud muudatus jõustub kolme (3) kuu möödumisel kuupäevast, mil Pank on oma liikmetele ametlikult kinnitanud, et lepingu artiklis 56 sätestatud tingimused kõnealuse muudatuse heakskiitmiseks on täidetud.

(Vastu võetud 18. mail 2023)

RESOLUTSIOON nr 260

EUROOPA REKONSTRUKTSIOONI- JA ARENGUPANGA ASUTAMISLEPINGU ARTIKLI 12 LÕIKE 1 MUUDATUS, MILLEGA KAOTATAKSE TAVAPÄRASTE OPERATSIOONIDE KOHUSTUSLIK KAPITALIPIIRANG

PANGA NÕUKOGU,

tunnistades mitmepoolsete arengupankade olulist rolli mitmete pakiliste ülemaailmsete probleemide lahendamisel;

märkides, et kapitalijuhtimise tavad on alates lepingu jõustumisest 28. märtsil 1991 oluliselt muutunud;

soovides võimaldada Panga kapitalisuutlikkust optimaalselt kasutada, et aidata Pangal saavutada abisaajates riikides maksimaalset mõju;

väljendades heameelt G20 kapitali adekvaatsuse raamistike sõltumatus läbivaatamises sisalduvate laiapõhjaliste soovituste ja selle üle, et Pank on neid põhjalikult kaalunud, sealhulgas konkreetselt soovituse üle ajakohastada mitmepoolsete arengupankade lähenemisviisi kapitali adekvaatsuse juhtimisele, paigutades finantsvõimenduse piirmäärad mitmepoolsete arengupankade põhikirjadest ümber mitmepoolsete arengupankade kapitali adekvaatsuse raamistikesse ja tehes seda mitmepoolsete arengupankadega koordineeritult;

olles kaalunud direktorite nõukogu aruannet Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga asutamislepingu artikli 12 lõike 1 muutmise kohta tavapäraste operatsioonide suhtes kohaldatava kohustusliku kapitalipiirangu kaotamiseks ning selle soovitust kiita heaks lepingu artikli 12 lõike 1 muutmine, et tavapärastele operatsioonidele kohalduv kohustuslik kapitalipiirang kaotada; ning

olles seisukohal, et direktorite nõukogu peab säilitama finantsvõimenduse nominaalse piirmäära, mis on kehtestatud Panga kapitali adekvaatsuse raamistikus asjakohaste kapitalinäitajate alusel, sest see on osa nõukogu kohustusest kaitsta Panga rahanduslikku usaldusväärsust ja jätkusuutlikkust.

OTSUSTAB, ET:

1. Lepingu artikli 12 lõiget 1 muudetakse, olemasolev tekst jäetakse välja ja lisatakse uus tekst:

   „1. Direktorite nõukogu kehtestab ja säilitab kapitali adekvaatsuse näitajate asjakohased piirmäärad, et kaitsta Panga rahalist usaldusväärsust ja jätkusuutlikkust."

2. Panga liikmetelt küsitakse, kas nad nõustuvad kõnealuse muudatusega: selleks a) täidab ja hoiustab liige Pangas dokumendi, milles kinnitab, et on kooskõlas oma õigusega kõnealuse muudatuse heaks kiitnud, ning b) esitab Pangale sobivas vormis ja sisuga tõendid selle kohta, et muudatus on vastu võetud ning heakskiitmiskiri on esitatud ja hoiustatud kooskõlas kõnealuse liikme õigusega.

3. Nimetatud muudatus jõustub kolme (3) kuu möödumisel kuupäevast, mil Pank on oma liikmetele ametlikult kinnitanud, et lepingu artiklis 56 sätestatud tingimused kõnealuse muudatuse heakskiitmiseks on täidetud.

(Vastu võetud 18. mail 2023)